

Medisch generalistische zorg
in de regio

Voortgangsrapportage

Medisch generalistische zorg in de regio

Periode

1 november 2022
tot 1 mei 2025

Inhoud

Aanleiding en achtergrond programma	3
Programma-aanpak	4
Hoogtepunten van afgelopen periode in beeld	5
Onderzoeken	6
Kennisvragen	7
Kennisproducten	8
Online kennis verspreiden	9
Leerkringen en webinars	10
Community Samenwerken in de zorg	11
Netwerkbijeenkomsten	12
Ondersteuning - kennis toepassen	13
Reflectie op ondersteuningstrajecten	16
Beschouwing	18
Vooruitblik	19
Colofon	20

Aanleiding en achtergrond programma

WOZO

Vergrijzing, toename van complexere zorgvragen en het groeiend personeelstekort vragen om een andere organisatie van zorg en ondersteuning. De overheid heeft in het programma WOZO (Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen) actielijnen beschreven om de gewenste beweging richting de toekomst te realiseren. In actielijn 3, passende Wlz-zorg, ondersteunt het programma Medisch generalistische zorg in de regio, regio's bij deze transitie.

Medisch generalistische zorg in de regio

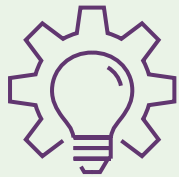
Het programma Medisch generalistische zorg in de regio (MGZ in de regio) draagt bij aan (een versnelling van) de toekomstige organisatie van regionale, domeinoverstijgende medische zorg en behandeling die 24/7 beschikbaar is voor kwetsbare ouderen en mensen met een beperking, ongeacht waar zij wonen. We ondersteunen regionale initiatieven met het vinden en ontwikkelen van organisatie- en domeinoverstijgende, innovatieve oplossingen en het realiseren van (domeinoverstijgende) samenwerking.

Meer informatie

Bekijk alle ervaringen, tips en praktische kennis over het programma Medisch generalistische zorg in de regio op onze website: www.vilans.nl/mgz

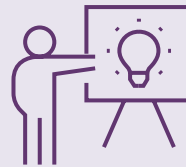
Programma-aanpak

Het programma Medisch generalistische zorg in de regio faciliteert versnelling door ondersteuning te bieden op vraagstukken rondom strategie en implementatie. Samen met zorgprofessionals en medisch behandelaren brengen we in kaart wat nodig is voor het zetten van de volgende stap naar een toekomstbestendige medische zorg in de regio. Er wordt gewerkt in 3 pijlers:

1. Kennis toepassen in ondersteuningstrajecten

Ons ervaren ondersteuningsteam helpt bij de realisatie van (domeinoverstijgende) samenwerking rondom medisch generalistische zorg in regio's. Ondersteuning kan zowel op het gebied van implementatie als strategie. De projectleider van het project in de regio is daarbij leidend en kan een ondersteuningsvraag indienen. De vraag kan door een ondersteuner in (een aantal) gesprek(ken) worden beantwoord of er kan aanleiding zijn voor een intensiever ondersteuningstraject.

2. Onderzoek

MGZ in de regio combineert praktijkkennis met kennis uit wetenschappelijk onderzoek. Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) identificeert door meerjarig wetenschappelijk (actie)onderzoek werkzame patronen (en barrières) bij regionalisering.

3. Kennis ontwikkelen en verspreiden

De kennis die we binnen het programma opdoen, wordt toepasbaar en toegankelijk gemaakt én delen we actief, zodat andere regio's hier inspiratie en praktische handvatten uit kunnen halen. Zo kunnen zij zelf aan de slag met het organiseren van medisch generalistische zorg. We vertalen de opgedane kennis naar de praktijk, onder andere via inspirerende praktijkverhalen, kennisproducten, leerkringen en netwerkbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten staat het uitwisselen van goede voorbeelden en samen leren centraal.

Hoogtepunten van afgelopen periode in beeld

Deze pagina geeft een overzicht van de resultaten van het programma. Zowel de voortgang over de totale looptijd van het programma (november 2022 - mei 2025) als de ontwikkelingen in de afgelopen periode (november 2024 – mei 2025). Op alle onderdelen van het programma is vooruitgang geboekt. De samenvatting op deze pagina laat de belangrijkste punten uit de afgelopen periode zien.

1. Kennis toepassen in ondersteuningstrajecten

- **101** ondersteuningsvragen sinds start programma **(+20)**
- **67** lopende ondersteuningstrajecten **(+11)**
- **2** trajecten afgerond

*In deze rapportage staan **2 soorten getallen**:

- **XX** = het totaal resultaat sinds start programma 1 november 2022 tot en met 1 mei 2025
- **(+YY)** = verandering tussen 1 november 2024 en 1 mei 2025]

2. Onderzoek

- Onderzoeken afgerond: **4 (+2)**
- Onderzoeken lopend: **8**

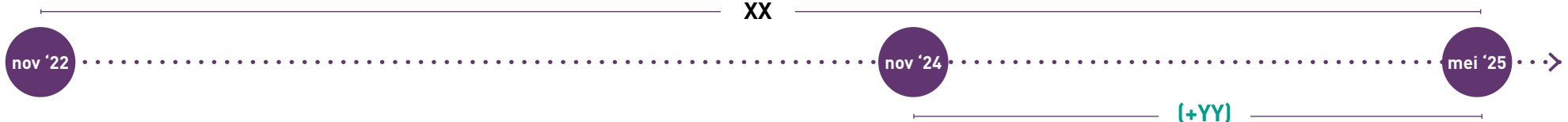

3. Kennis ontwikkelen en verspreiden

- Kennisproducten **12 (+6)**
- Inspiratieverhalen: **50 (+16)**

Overige interessante cijfers:

- Vilans nieuwsbriefspecial: **2 (+1)** met een doorklikratio van **37,3%** (Vilans 19,2%)
- Website: bereik in paginaweergaven totaal programmaduur is **60.077 (+17.026)**
- Bijeenkomsten: **11 (+5)** Landelijke netwerkdag, leerkringen en externe bijdragen
- Totaal aantal deelnemers waren er **1.068 (+496)**
- Community Samenwerken in de zorg: **74 leden (nieuw)**
- LinkedIn bereik totaal: **124.622 (+34.605)**

Onderzoeken

In het programma Medisch generalistische zorg in de regio voert de Erasmus Universiteit Rotterdam verschillende onderzoeken uit naar veelvoorkomende knelpunten bij het regionaal organiseren van de medisch generalistische zorg (MGZ) en hoe deze worden opgelost door samenwerking op en tussen verschillende lagen van het zorgsysteem (zorgpraktijk, bestuur en beleid).

Lopende onderzoeken

- Onderzoek naar de uitwerking van het MGZ-convenant in de praktijk.
- Onderzoek naar patiëntparticipatie op regionaal niveau.
- Onderzoek naar [het werken met verpleegkundige triage op afstand](#) in de GHZ.
- Onderzoek naar het tot stand komen van een huisartsenpraktijk voor bijzondere doelgroepen.
- Onderzoek naar [proactieve zorgplanning bij ouderen met complexe problematiek in de thuissituatie](#).
- Onderzoek naar hoe regionale governance structuren georganiseerd moeten worden om regionale samenwerking te bestendigen.
- Onderzoek naar de ondersteuningsbehoeften bij het ontwikkelen van regionale zorgfaciliteiten in de MGZ.
- Onderzoek naar het ontwikkelen van nieuwe zorgfaciliteiten op het snijvlak van ouderenzorg, GGZ en GHZ.

Afgeronde onderzoeken

- Een onderzoek naar [hoe de MGZ georganiseerd wordt in for-profit woonzorgvoorzieningen, en de implicaties die dit heeft voor de toegankelijkheid van zorg](#).
- Een onderzoek naar het transparant maken van de behandelingscomponent in de Wlz. Dit onderzoek laat zien dat de termen transparantie en behandeling verschillend worden ingevuld.
- Een onderzoek naar [het ontwikkelen van financiële prestaties om regionale initiatieven in de MGZ mogelijk te maken. Dit laat verschillende werkende mechanismes zien om dergelijke regelruimte te genereren](#).
- Een inventarisatie van de stand van zaken in de MGZ in [2023](#) en [2024](#).

Kennisvragen

De kennisvragen die binnenkomen zijn gekoppeld aan het toekomstbestendig maken van de medisch generalistische zorg. De vragen zijn te verdelen in een aantal inhoudelijke thema's. In 2025 zijn deze thema's gebundeld om gerichte kennisontwikkeling en -verspreiding voor de MGZ-doelgroepen mogelijk te maken. Daarover in het volgende hoofdstuk 'kennisdossiers' meer.

De kennisvragen gingen onder anderen over:

- Financiering
- Samenwerken met kleinschalige zorgorganisaties, medisch behandelaren specialist ouderenzorg, huisarts, verpleegkundig specialisten en arts-VG
- Slimmer organiseren met onderwerpen als stepped care, taakherschikking, gezamenlijke ANW-diensten, triage, regionale behandel diensten
- Gezamenlijk opleiden
- Preventie
- Technologie
- Bestuurlijke samenwerking
- Uitwisselen van gegevens
- Implementatie convenant samenwerking MGZ

Een aantal voorbeeldvragen:

1. Hoe starten wij als netwerk ouderenzorg in onze regio met de implementatie van het convenant MGZ?
2. Hoe zorg je voor uniforme afspraken als kleinschalige zorgorganisatie samen met verschillende huisartsenpraktijken in de regio?
3. Hoe werken we als MGZ-professionals samen met welzijn en bewonersinitiatieven in onze regio?

12 kennis- producten

Kennisproducten

In totaal zijn er 12 kennisproducten en tippagina's ontwikkeld.

Over het programma:

1. Infographic '[Anders organiseren van MGZ in de regio 2023](#)' over stand
2. Infographic '[Anders organiseren van MGZ in de regio 2024](#)' over stand van zaken de medisch generalistische zorg in 2024
3. [Brochure MGZ in de regio](#)
4. [Overzicht MGZ-ondersteuners](#)
5. [Voortgangsrapportage MGZ toont resultaten en nieuwe kansen](#)

Implementatie convenant MGZ:

6. [Handreiking Samenwerking MGZ](#)

Technologie:

7. [Implementatieplan digitale triage](#)

Anders organiseren:

8. [Handreiking samenwerking en taakherschikking ouderenzorg](#)
9. [Tips en oplossingen om aan de slag te gaan met stepped care](#)

Samenwerken met kleinschalige zorg:

10. [Focusgroepen kleinschalige zorg - Knelpunten in de medisch generalistische zorg](#)
11. [6 aanbevelingen medisch generalistische zorg voor kleinschalige zorgorganisaties](#)

Financiering:

12. [Handreiking Financiering MGZ](#)

Online kennis verspreiden

De [online omgeving van MGZ](#) in de regio groeit met kennisproducten en inspirerende ervaringsverhalen. Deze kennis wordt verspreid via verschillende kanalen, zoals de websites [vilans.nl/mgz](#), [waardigheidentrots.nl](#) en [kennispleingehandicaptensector.nl](#), sociale media en verschillende nieuwsbrieven. Hieronder het bereik en interessante trends en ontwikkelingen over de programmaperiode (totaal) en over de periode van 1 november 2024 tot 1 mei 2025.

Top 5 meest bezochte pagina's van 1 november 2024 tot 1 mei 2025*

- [Stepped care in opkomst: welke kansen biedt het?](#)
- [Kleinschalige woonvoorziening verlicht druk op eerstelijns](#)
- [6 aanbevelingen MGZ voor kleinschalige zorgorganisaties](#)
- [Deze driehoek in de eerstelijns houdt de zorg beheersbaar](#)
- [Huisartsen, KVV en SO willen uniforme samenwerking](#)

* De MGZ-projectpagina [Nieuwe beweging: regiobrede medisch generalistische zorg](#) is niet opgenomen in deze top 5.

LinkedIn

Bereik totaal: **124.622 (+34.605)**

Views totaal: **183.813 (+51.035)**

Interessante LinkedIn-berichten:

- Guus Jaspar: ['Een goede samenwerking met de SO en arts VG is cruciaal, net als met een gedragswetenschapper en de verpleegkundig specialist'](#) (>20.000 impressies)
- De Landelijke netwerkbijeenkomst ['Samen bouwen aan toekomstbestendige medisch generalistische zorg in de regio'](#) (86 reacties / likes)
- ['Met deze 5 effectieve strategieën creëer je succesvol regelruimte voor nieuwe betaaltitels MGZ'](#) (36,5% betrokkenheid, 662 kliks)

Website

- Downloads totaal: **861 (+209)**
- Paginaweergaven totaal: **60.077 (+17.026)**

Vilans nieuwsbriefspecial MGZ

- Verstuurd naar 258 Vilans MGZ-nieuwsbriefabonnees (aantal: 1, periode van 1 november 2024 - 1 mei 2025)
- Geopend door 102 abonnees
- Click to open ratio MGZ: 37,3 %*

*Click to open ratio voor vilans.nl 19,2%

Leerkringen en webinars

Een van de manieren waarop MGZ in de regio opgehaalde kennis verspreidt, is via leerkringen, klankbordgroepen en webinars. Deze bijeenkomsten worden periodiek georganiseerd voor iedereen die zich bezighoudt met medisch generalistische zorg.

In iedere bijeenkomst staat een specifiek onderwerp rondom medisch generalistische zorg centraal. Tijdens deze bijeenkomst ligt de focus op het uitwisselen van ideeën, geleerde lessen en kennis, maar komen vaak ook relevante praktijkvoorbeelden aan bod. Bovendien worden meerdere leerkringen over eenzelfde onderwerp ingepland, zodat deelnemers de mogelijkheid krijgen om na een periode weer samen te komen en opnieuw ervaringen te delen.

Externe bijeenkomsten

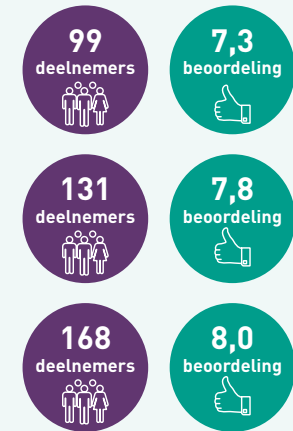
Naast het organiseren van eigen bijeenkomsten is er dit jaar een duidelijke trend zichtbaar. MGZ in de regio neemt steeds vaker deel aan externe bijeenkomsten van partners. Deze deelname kent verschillende vormen: het verzorgen van sessiebijdragen, een informatiestand of het aanleveren van materialen over MGZ in de regio.

Leerkringen:

- **Leerkring zorg op afstand** (3 bijeenkomsten)
- **Leerkring stepped care**

Webinars

- Domeinoverstijgende financiering (15 april 2025)
- Effectief samenwerken aan duurzame MGZ in kleinschalige zorg (17 juni 2025)

Totale impact van de zes leerkringen in 2024

Ik ben van plan om de kennis uit deze bijeenkomst te gebruiken in mijn werk:

Impact webinar Domeinoverstijgende financiering

Ik ben van plan om de kennis uit deze bijeenkomst te gebruiken in mijn werk:

- Dit wil ik gaan proberen, en ik denk dat het ook gaat lukken.
- Dit wil ik proberen, maar ik weet niet of het ook gaat lukken.
- Dit deed ik al, de bijeenkomst heeft er niet voor gezorgd dat ik het vaker of anders ga doen.
- Dit ben ik niet van plan
- Geen van bovenstaande opties

Community Samenwerken in de zorg

Voor het vergroten van het inzicht in inhoudelijke thema's, het bevorderen van kennisdeling en interactieve samenwerking tussen doelgroepen binnen MGZ in de regio te stimuleren, is de online community Samenwerken in de zorg ontwikkeld. Binnen deze community kunnen subgroepen ingericht worden rondom specifieke thema's. Na afloop van het webinar over financiering is de subcommunity Domeinoverstijgende financiering gelanceerd. Deze biedt deelnemers de mogelijkheid om onderling informatie uit te wisselen en het gesprek te voeren over dit onderwerp. De community Samenwerken in de zorg telt inmiddels 74 leden.

Netwerkbijeenkomsten

We faciliteren ook het ‘samen leren’ door het verzamelen en verspreiden van goede voorbeelden en de resultaten van het onderzoek van de Erasmus Universiteit. Dit doen we middels on- en offline netwerkbijeenkomsten, waar we ook de ontmoeting organiseren om zo de beweging naar toekomstbestendige MGZ te stimuleren. Zo dragen wij bij aan het toekomstbestendig organiseren van medische zorg aan kwetsbare cliënten.

Impact netwerkbijeenkomsten MGZ in de regio

In bijgaande diagrammen zie je dat er in de loop van de tijd meer deelnemers aangeven dat ze de gepresenteerde praktijkvoorbeelden en oplossingen zelf ook oppakken in de regio. Een goede ontwikkeling, omdat dit aangeeft dat steeds meer deelnemers aan het werk zijn op dit thema.

- [Hoopgevende initiatieven voor medisch generalistische zorg in de regio - Zorgvisie](#)

Binnenkort

Fysieke netwerkbijeenkomst
28 november 2025
(Nieuwegein)

Evenement:

Netwerkbijeenkomst

22 september 2023 ('s-Hertogenbosch)

160
deelnemers

8,1
beoordeling

Online netwerkbijeenkomst

18 april 2024 (via Zoom)

216
deelnemers

7,5
beoordeling

Netwerkbijeenkomst

22 november 2024 (Utrecht)

294
deelnemers

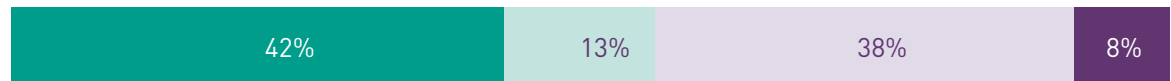
7,6
beoordeling

Impact netwerkbijeenkomst MGZ 2023

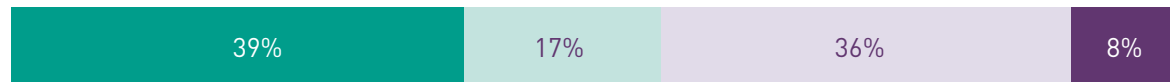
Ik ben van plan om de kennis uit deze bijeenkomst te gebruiken in mijn werk

Impact online netwerkbijeenkomst MGZ 2024

Impact netwerkbijeenkomst MGZ 2024

- Dit wil ik gaan proberen, en ik denk dat het ook gaat lukken.
- Dit deed ik al, de bijeenkomst heeft er niet voor gezorgd dat ik het vaker of anders ga doen.
- Dit wil ik proberen, maar ik weet niet of het ook gaat lukken.
- Geen van bovenstaande opties

Ondersteuning - kennis toepassen

Adviseurs van het MGZ-ondersteuningsteam bieden op aanvraag van de regio of het samenwerkingsinitiatief ondersteuning bij het ontwerpen, implementeren en borgen van een oplossing voor de MGZ-vraagstukken in de regio. Zij denken mee over de strategie en implementatie van de gewenste oplossing en de scenario's die tot deze oplossing moeten leiden.

De regio/het samenwerkingsverband is daarbij altijd leidend. Zij zijn initiatiefnemer en stellen een eigen projectleider aan. De adviseurs van het ondersteuningsteam maken afspraken met de regionale projectleider over het doel en de aanpak van de ondersteuning. Hierbij kan van een groot scala aan mogelijkheden gebruik worden gemaakt, zoals procesbegeleiding, monitoring, ontwerp sessies, scenario-ontwikkeling en analysemodellen.

Het regionale MGZ-project komt in aanmerking voor ondersteuning als dit zich richt op de verbetering van de samenwerking tussen onder anderen de specialist ouderengeneeskunde, de huisarts en/of de arts verstandelijk gehandicapten. Ons ondersteuningsteam sluit aan bij de fase waarin het project zich bevindt en de ontwikkeling die daarbij gewenst is. We ondersteunen regio's die aan

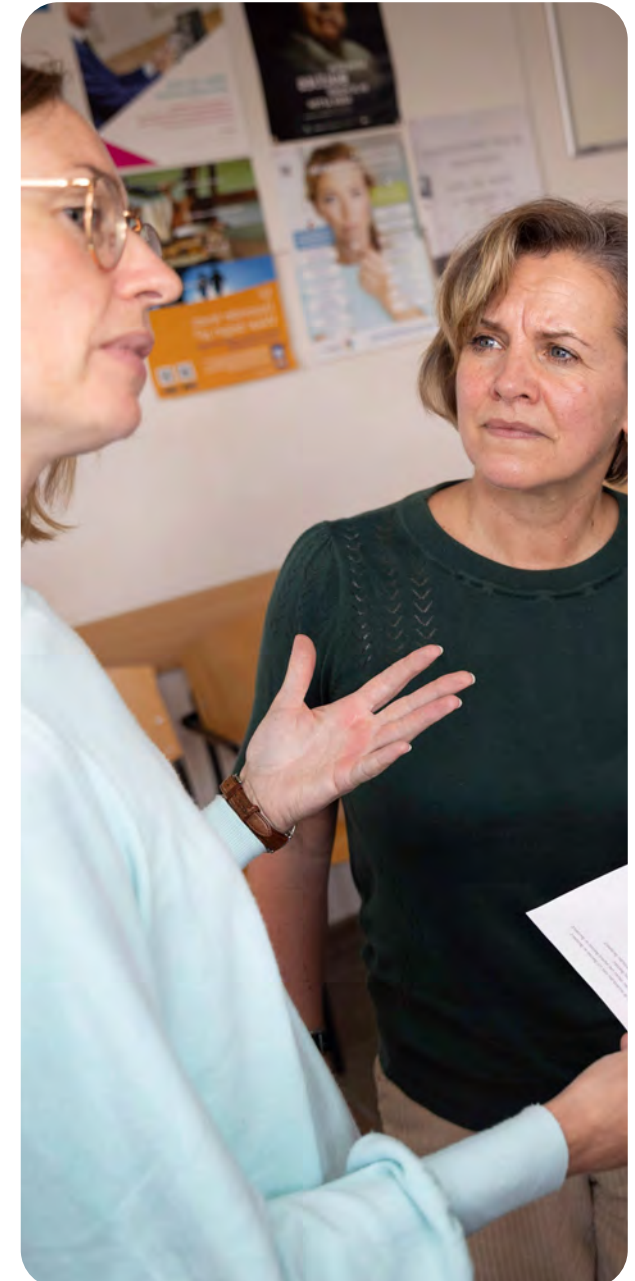
de start staan van werken aan de MGZ-opgaven; regio's waar MGZ-initiatieven lopen en extra ondersteuning nodig hebben; regio's die op kop lopen en ondersteuning vragen bij opschaling en kennisdeling.

Stijging sinds oktober 2024 in ondersteuningstrajecten

- **101** ondersteuningsvragen sinds start programma
- **67** lopende ondersteuningstrajecten
- Wijzigingen t.o.v. oktober:
 - **+20** nieuwe ondersteuningsvragen, waarvan 11 vervolging krijgen in een ondersteuningstraject.
 - **+2** afgeronde ondersteuningstrajecten (de eerste afgeronde trajecten in het programma).

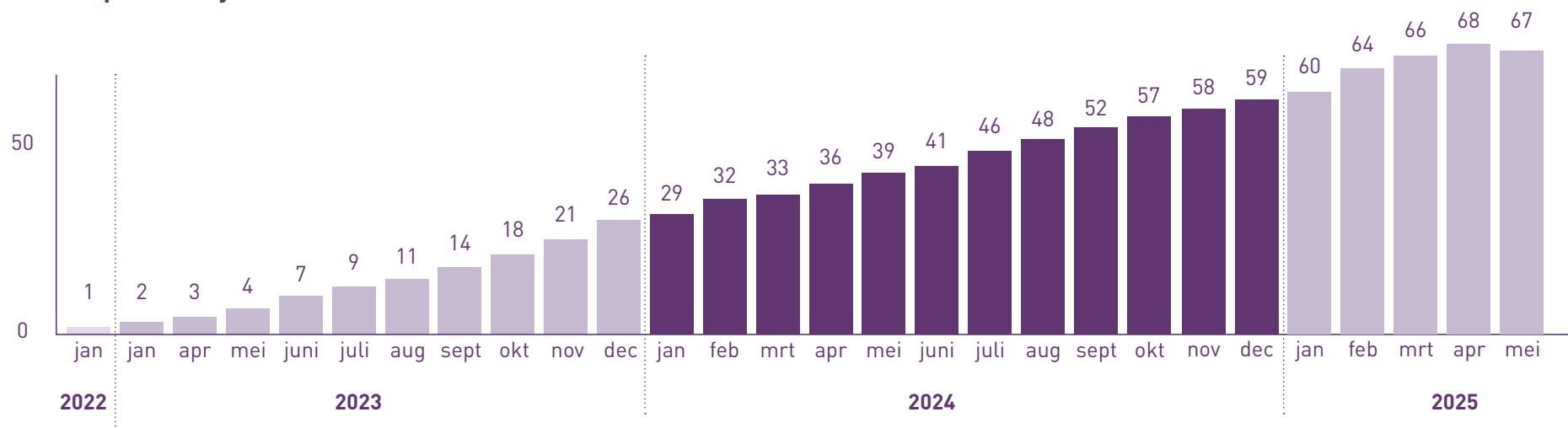
+20
nieuwe
ondersteunings-
aanvragen

+2
afgeronde
ondersteunings-
trajecten

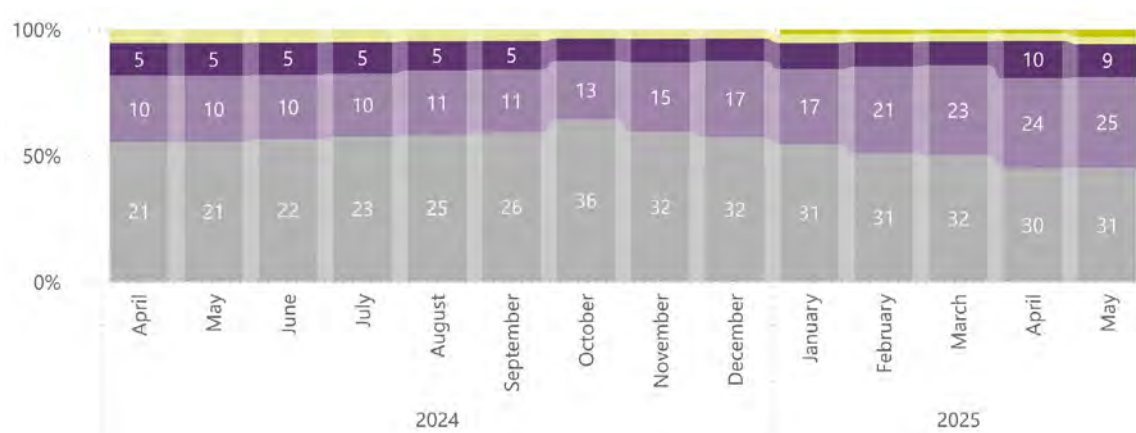

Ontwikkeling ondersteuningstrajecten MGZ

Aantal lopende trajecten

Fase ondersteuningstraject

Fase ondersteuningstraject tot 1 mei 2025

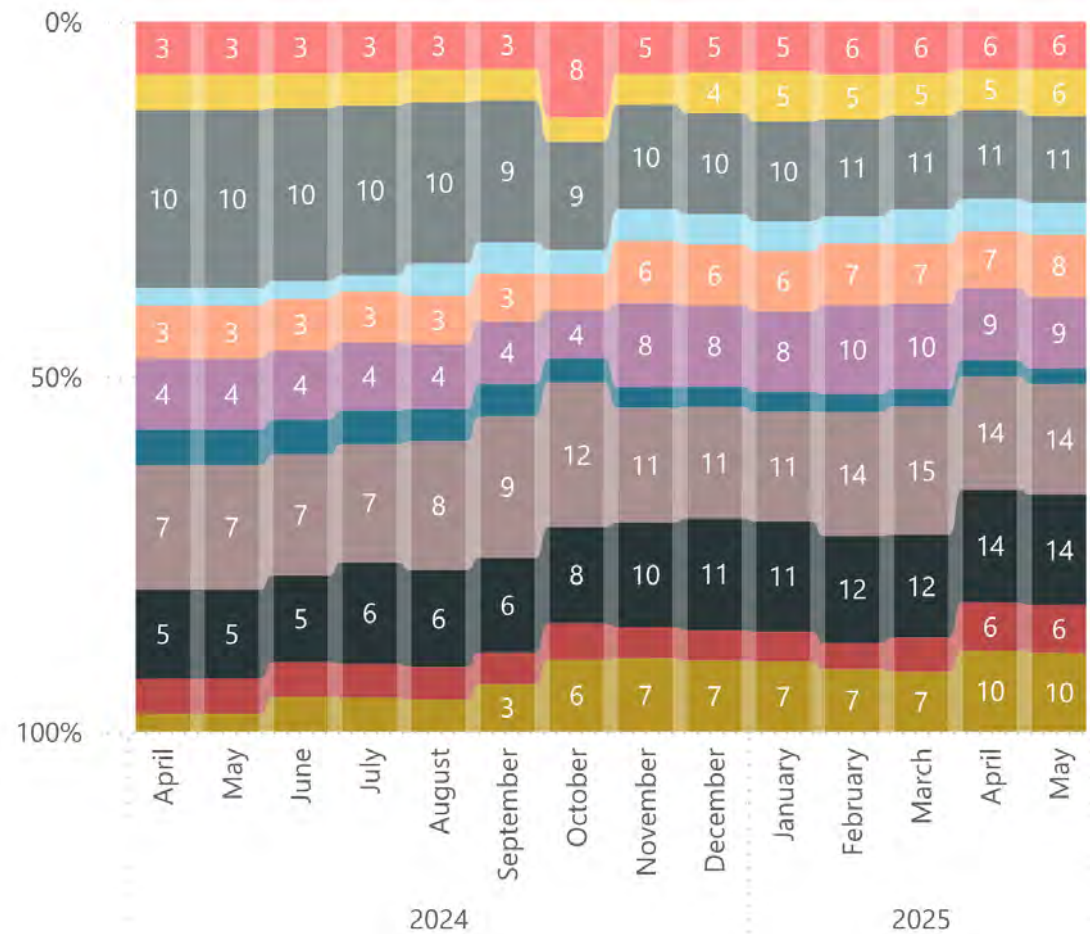
- Verkenning/vraagverheldering
- Voorbereiding/analyse
- Realisatie/implementatie
- Borging
- Afgerond

Ondersteuningsrol

Je ziet dat MGZ in de regio als programma vooral ondersteuning biedt aan de voorkant van de opgave: bij het opstarten van projecten en initiatieven die in de voorbereiding/planfase zijn. Dat komt ten eerste omdat we zoals we eerder hebben aangegeven met een transitie bezig zijn die vraagt om een lange adem. Het bij elkaar brengen van de juiste partijen en het komen tot een gemeenschappelijke visie voor MGZ duurt lang, waardoor de startfase lang duurt. Ten tweede is dat juist de fase waarin de ondersteuning van het programma noodzakelijk en daarmee waardevol is.

De ondersteuning helpt regio's juist in de startfase bij het inzetten van de verandering die nodig is. De projecten die al (veel) verder zijn, zijn terug te vinden in de voorbeelden in onze kennisdeling d.m.v. publicaties en bijeenkomsten, maar hebben de ondersteuning van ons team minder nodig. Daarom zie je minder 'koplopers' terug in deze grafieken.

Ondersteuningsrol

- (gevraagd/ongevraagd) onafhankelijk advies
- Aanjagen
- Agenderen
- Anders
- Bijdragen aan implementatie
- Onafhankelijke, kritische vragen
- Ontsluiten van kennis tussen regio's
- Plan en visievorming
- Verbinden
- Vertalen van landelijk beleid
- Vormgeven samenwerking

Reflectie op ondersteuningstrajecten

Halverwege en na afloop wordt gereflecteerd op de geboden ondersteuning. Hierin wordt door projectleiders aangegeven in hoeverre men tevreden is over de ondersteuning in het algemeen, maar worden ook de bereikte resultaten, geleerde lessen en eventuele veranderende ondersteuningsbehoefte in de tweede helft van het traject besproken (bij de tussentijdse evaluatie). Inmiddels zijn voor zes ondersteuningstrajecten tussentijdse evaluatiegesprekken gevoerd.

Hoe wordt de ondersteuning gewaardeerd?

Alle zes projectleiders geven aan tevreden te zijn met de ondersteuning.

Tevredenheid

Hoe tevreden zijn jullie met de ondersteuning van MGZ?

Tevreden

Neutraal

Niet tevreden

Voortgang projecten

De projecten bevinden zich in verschillende fasen van uitvoering. Een gemiddelde voortgangsscore van 5 duidt erop dat de projecten zich halverwege (10-puntschaal) de uitvoering bevinden: sommige zijn nog in de opstartfase, terwijl andere al richting afronding gaan.

Positieve resultaten

Voorbeelden van ontwikkelingen binnen de projecten waar het programma aan heeft bijgedragen zijn onder andere:

- Betrokkenheid van professionals en het clientperspectief;
- Vooruitgang wordt geboekt en gezien;
- Urgentiebesef is steeds vaker aanwezig;
- Verbetering van de samenwerking;
- Projecten zijn verbonden aan een bredere (bijv. IZA) context.

Uitdagingen

Er zijn ook zaken die nog niet (helemaal) goed gaan. Onder andere wordt genoemd:

- De beweging aan de gang krijgen/houden gaat niet vanzelf;
- Urgentiebesef neemt toe maar is nog niet overal aanwezig;
- Een grotere visie op het vraagstuk in de regio ontbreekt nog;
- Samenwerking komt moeizaam op gang/tot stand;
- Vragen en uitdagingen rondom financiering/ bekostiging behoeven (meer) aandacht.

Impact van de ondersteuning van Vilans

Ondersteuning vanuit MGZ in de regio helpt de projecten op een aantal manieren verder:

- Gebruikmaken van de bij Vilans beschikbare kennis en ervaringen;
- De beschikbaarheid van inzichten vanuit diverse projecten;
- Het landelijk agenderen van thema's die niet in de regio opgelost kunnen worden, zoals financiering/bekostiging (NZa);
- Het stimuleren en ondersteunen van kennisdeling vanuit regionale projecten.

Voor de komende periode wordt aangegeven dat men vooral verder wil op de ingeslagen weg. Doorpakken op het creëren en bestendigen van draagvlak, het inrichten van de governance en na het ontwikkelen van het plan concreet aan de slag gaan met de uitvoering.

“Vilans is intussen een jaar betrokken. Was in het begin zoeken met elkaar. Stapje voor stapje. Soms sloten we direct op elkaar aan. Soms zaten we verder uit elkaar. Door in gesprek te gaan over jullie vraag werd jullie vraag duidelijker en konden we als Vilans beter aansluiten bij jullie vraag. Fijn dat we het traject samen met elkaar en met de proeftuinen hebben kunnen doorlopen [...]”

“Projectleider is tevreden met de inzet van de ondersteuning. Vilans begeleidt de projectleider bij de inrichting en invulling van het project(proces). Vilans stelt daarbij de goede vragen, helpt mee met het voorbereiden en het begeleiden van de werksessies op 3 niveaus [...]. Naast de samenwerking met de projectleider heeft Vilans een rol bij de afstemming op directie en bestuurlijk niveau [...]”

“Capaciteit van een adviseur en daarmee kennis en ervaring op het gebied van MGZ.”

“Waardevol om ondersteuning Vilans-adviseur te blijven ontvangen [...]”

“We schakelen heel makkelijk. Maar zij (ondersteuner Vilans) is ook echt ondersteunend. Als ik bijvoorbeeld een overleg heb, wat heel belangrijk is, dan proberen we het samen voor te bereiden. En in mijn rol is het altijd heel erg lastig om iets voor te zitten en tegelijkertijd verslaglegging te doen. Dus dan maken we vaak een combi in. Dus dan voer ik het gesprek en maakt zij er een samenvatting van. Dus dat is echt echt ondersteunend [...]”

“Meeliften op de kennis en ervaring van Vilans in het land [...]”

Beschouwing

De verschillende inzichten vanuit onderzoek, ondersteuning en kennisverspreiding uit deze rapportage worden naast elkaar gezet en vanuit programma-overstijgend niveau beschouwd.

In de laatste rapportage stelden we dat het thema MGZ in de regio steeds meer prioriteit krijgt bij de verschillende regio's. Deze trend zet door en wordt bevestigd door de resultaten in deze rapportage.

We zien het aantal deelnemers aan zowel de bijeenkomsten als de ondersteuningstrajecten steeds verder groeien. Het werken aan regionale oplossingen voor de toegang van MGZ wordt ook steeds meer gemeengoed: Oplossingen zoals taakherschikking, gemeenschappelijke triage en inzet van SO in eerstelijns wordt steeds gangbaarder in de praktijk van de ondersteuningstrajecten. Deze beweging zien we ook terug in de relatie met onze stakeholders en daarmee de doelgroepen. Beroeps- en brancheverenigingen, zoals de LHV, VGN en ActiZ vragen steeds meer om met het programma te verbinden voor het delen van kennis over het MGZ vraagstuk met hun achterban. Ook het convenant MGZ heeft hierin een rol gespeeld; steeds meer partijen in de MGZ zoeken de samenwerking.

Ten slotte zien we dat waar MGZ eerst meer prioriteit kreeg in de ouderenzorg, de gehandicaptensector nu ook volop aan de slag is met dit thema. Dat

blijkt onder andere uit de regio-inventarisatie van vorig jaar, maar ook uit het toenemend aantal ondersteuningsvragen uit die sector. De urgentie van capaciteitsproblemen in de MGZ in de gehandicaptenzorg, zorgt ervoor dat regionale samenwerking in die sector ook van de grond komt. Denk aan o.a. regiopoli's voor arts Verstandelijk Gehandicapten en inzet van Verpleegkundig Specialist in de MGZ (gezamenlijk opleiden).

Wat valt op:

- Op dit moment vragen regio's veel ondersteuning voor het uitvoeren van het convenant MGZ. We verwachten dat deze behoefte de komende periode blijft.
- Regio's hebben vooral ondersteuning nodig bij écht innoveren (bijvoorbeeld samenwerken met partners van andere domeinen/sectoren en daar ook echt een andere manier van bekostiging aan verbinden). Het veranderproces en in het bijzonder het loslaten van 'het oude denken' vraagt daarin om intensieve begeleiding. Deze begeleiding richt zich o.a. op gemeenschappelijke visieontwikkeling in een regio, over de 'eigen' organisatiebelangen heen durven te kijken en veranderkracht bij medewerkers stimuleren.
- We zien dat door de vele losse bestuurlijke tafels en losse initiatieven (bv. RESV's,

IZA, etc.) het voor regio's lastig is om te prioriteren en af te maken. Dat heeft in sommige regio's ook als gevolg dat het MGZ-vraagstuk ondersneeuwt en andere projecten voorrang krijgen of dat ze wel willen starten met ondersteuning, maar het door de bestuurlijke drukte steeds blijft liggen (laag tempo). We proberen daarom regionaal zoveel mogelijk het thema MGZ in te bedden en te verbinden aan bestaande samenwerkingsverbanden en initiatieven, zodat het onderdeel wordt van de vele plannen die er al zijn, in plaats van weer een nieuw project.

- De borging van nieuwe manieren van (samen)werken blijft een uitdaging, omdat het vaak blijft bij experimenten op basis van tijdelijke gelden. Hierdoor is het voor regio's moeilijk om echt ruimte te voelen voor het inrichten van structurele bekostiging van vernieuwende ideeën, terwijl die juist nodig zijn voor een toekomstbestendige regionale MGZ. We zien wel dat in uitzonderlijke gevallen wel lukt om structurele financiering te realiseren, en daar werken we aan met regio's. Tegelijkertijd blijft dit ook een oproep aan landelijke partijen, denk meer vanuit de noodzakelijke transitie in plaats van vooral vanuit kostenbeheersing.

Vooruitblik

We zien dat de praktijk zeker bereid is te bewegen, de vraag is: hoe faciliteren wij hen vanuit het programma in deze fase het beste? Op dit moment zijn er geen signalen dat MGZ in de regio geen urgent thema meer zal zijn in de nieuwe akkoorden die op dit moment worden gesloten door VWS. Afhankelijk van de richting die uit deze nieuwe akkoorden blijkt, kan het zijn dat er accentwijzigingen op deelthema's nodig zijn, maar daar lijkt op dit moment nog geen sprake van.

Inzetten op succesfactoren

Gezien het feit dat steeds meer regio's aan de slag zijn met regionale oplossingen voor MGZ, kunnen we door de inzichten uit onderzoek en ondersteuning te combineren, de praktijk steeds beter verder helpen. Dat gaan we de komende tijd onder andere doen door in te zetten op succesfactoren en werkende ingrediënten bij verschillende thema's en hier kennis over te delen. Dit gaat om de volgende onderwerpen:

- Financiering van MGZ
- Samenwerken met kleinschalige zorgorganisaties
- Stepped care
- Gegevensuitwisseling bij regionale samenwerking
- Verbinding met preventie, zodat de vraag naar MGZ afneemt
- Samenwerken in netwerken
- Sociale innovatie en verandervaardigheden: het oude denken loslaten en anders kijken naar MGZ en samenwerkingspartners.

De capaciteit van MGZ is beperkt. Door het slimmer en regionaal organiseren van MGZ valt er veel winst te behalen. Echter gaan we daarnaast ook inzetten op het verbinden van MGZ-vraagstukken met het sociaal domein, welzijn en bewonersinitiatieven, om zo de druk op de MGZ-professionals verder te verlichten. Niet elke vraag hoeft immers door een MGZ-professional beantwoord te worden als hij vroeg gesignaleerd wordt.

Verbinding tussen ouderen- en gehandicaptenzorg

Daarnaast kunnen we de toenemende kennis over MGZ-regio's en netwerken ook beter met elkaar in verbinding brengen om te helpen met het voorkomen van versnippering van verschillende projecten die aan het thema MGZ raken en het onderling leren te bespoedigen. Je ziet dat de huisartsenzorg en de ouderenzorg of de huisartsenzorg en de gehandicaptenzorg op MGZ-gebied elkaar al steeds beter weten te vinden. Daarom willen we in regio's de

volgende stap zetten: ook kijken naar het verbinden van de oplossingen in de gehandicaptenzorg en de ouderenzorg. We zien dat de ouderenzorg meer ervaring heeft met regionale samenwerking en met organisatie overstijgende oplossingen. Echter is de gehandicaptenzorg vanuit historie meer gewend om te verbinden met het sociaal domein en minder nadruk op het medisch model te leggen. De sectoren kunnen beiden van elkaar leren in het vraagstuk van toekomstbestendige regionale MGZ.

Om scherp te blijven op het doel van het programma en of we op koers liggen, gaan we ook beter in gesprek met 'voor wie we het doen'. Namelijk, de zorggebruikers en naasten zelf. Ondanks de praktische insteek van het programma wordt de patiënt en/of cliënt namelijk nog niet altijd betrokken bij de oplossingen, zeker regionaal is dit niet altijd het geval. We gaan dit jaar verder aan de slag met methodieken om de doelgroep te bevragen op blinde vlekken van het programma waar nog op ingezet zou kunnen worden.

Borging van resultaten

Tot slot zetten we ook nu al in op de borging van de resultaten van het programma. We werken aan een blijvende ondersteuningsstructuur, waarbij de community een centrale rol speelt. Zo kunnen regio's elkaar ook na afloop van het programma blijven vinden rond vraagstukken in de medische generalistische zorg (MGZ).

Colofon

Verantwoordelijk voor uitgave

Vilans en Erasmus University Rotterdam

Projectsubsidie

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
(VWS)

Onderdeel van programma/project

Medisch generalistische zorg in de regio

Ontwerp

Marcom+design, Utrecht

Contact

mgzinderegio@vilans.nl

Publicatiedatum

mei 2025

Disclaimer

Vilans streeft er samen met betrokkenen naar om gebruik te maken van juiste, actuele en beschikbare gegevens in publicaties. Ondanks onze zorgvuldigheid aanvaarden we daar geen aansprakelijkheid voor. Op onze publicaties is de [Creative Commons 4.0 licentie](#) van toepassing. Dit betekent dat je onze publicaties mag downloaden, verveelvoudigen en mag verwijzen wanneer de volgende voorwaarden gelden:

- Er sprake is van niet-commerciële doeleinden.
- Je beschrijft dat de publicatie van Vilans is, eventuele auteurs noemt en een URL of hyperlink naar de publicatie plaatst.
- Je de Creative Commons 4.0 licentie vermeldt, inclusief link.

Wil je een onderdeel gebruiken voor een eigen publicatie? Ook dat mag alleen voor niet-commerciële doeleinden en op voorwaarde dat je linkt naar de originele bron en je werk vervolgens onder dezelfde Creative Commons 4.0 licentie deelt. De Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 licentie is niet van toepassing op beeldmateriaal, content van derden en op onderdelen waar dit specifiek bij benoemd staat.

Programma: Medisch generalistische zorg in de regio

Het wordt steeds lastiger om artsen in te zetten in de ouderenzorg en de gehandicaptenzorg. De zorgvraag groeit en de aanwas van nieuwe artsen stagneert. De kwestie vraagt om een nieuwe benadering. Op verzoek van het ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ondersteunen Vilans en Erasmus Universiteit regio's bij het ontwikkelen van nieuwe wegen voor de medisch generalistische zorg (MGZ).

©Vilans
Churchillaan 11
3527 GV Utrecht
030 789 23 00
info@vilans.nl
www.vilans.nl